

Toelichting verlegregeling  
Gemeente Olst-Wijhe

## **Algemeen**

De AVOI bevat een bepaling over de vergunningplicht voor het aanleggen, in stand houden en opruimen van leidingen (niet vallende onder de Telecommunicatiewet) in openbare gronden van de gemeente Olst-Wijhe. Tevens biedt de AVOI de mogelijkheid om vergunningen in te trekken of te wijzigen waarbij ook de verplichting kan worden opgelegd om de betreffende leidingen te verplaatsen of te verwijderen. Dit kan leiden tot fysieke aanpassingen die de belanghebbende (netbeheerder) moet uitvoeren. De gemeente Olst-Wijhe wenst een praktische regeling in de vorm van een beleidsregel voor de verdeling van de daarmee gemaakte kosten, waarbij uniformiteit en gelijkheid voor alle netbeheerders een belangrijk uitgangspunt is. Anderzijds kunnen de concrete omstandigheden van het geval altijd aanleiding geven tot afwijking van deze verlegregeling.

Deze regeling is deels gebaseerd op:

- de Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten rijkswaterstaatswerken en spoorwegwerken 1999 (NKL '99);
- het Eindadvies van de Commissie Nadeelcompensatie & Brandkranen (Commissie Burgering);
- de verlegregeling 2012 van de gemeente Zwolle.

## **Artikelsgewijze toelichting**

### **1. Inleidende bepalingen**

#### **Artikel 1.1 a aanpassing**

Een aanpassing kan bestaan uit het verplaatsen/verleggen van een leiding, maar ook uit het handhaven van de leiding op de bestaande locatie door middel van (al dan niet tijdelijke) beschermende maatregelen.

#### **Artikel 1.1 b aanvraag**

Een aanvraag om nadeelcompensatie is een aanvraag om een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

#### **Artikel 1.1 e liggingduur**

De nadeelcompensatie voor het aanpassen van leidingen wordt primair afgeleid van de tijd gedurende welke de leidingen ongestoord in de grond hebben kunnen liggen. Bij voorkeur wordt de liggingduur vastgesteld aan de hand van de datum van vergunningverlening voor de betreffende leiding en de datum van het wijzigen dan wel intrekken van die vergunning. De liggingduur kan ook op andere wijze aannemelijk worden gemaakt, bijvoorbeeld door middel van een as built tekening voorzien van een datum.

#### **Artikel 1.1 f nadeelcompensatie**

Het begrip nadeelcompensatie wordt bij inwerkingtreding van de Wet nadeelcompensatie in algemene termen gecodificeerd in Titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht. Ten tijde van de totstandkoming van deze verlegregeling is deze titel nog niet in werking getreden, maar al wel kenbaar (gepubliceerd op wetten.nl).

#### **Artikel 1.1 h schade**

De schade die een belanghebbende lijdt als gevolg van een noodzakelijke aanpassing van zijn leiding, is opgebouwd uit een aantal kostencomponenten, welke in vrijwel alle bestaande nadeelcompensatieregelingen voor kabels en leidingen worden gebruikt. Kosten die niet binnen één van deze componenten vallen, komen niet voor vergoeding in aanmerking. De kostencomponenten worden nader toegelicht in hoofdstuk 4 van de verlegregeling.

#### **Artikel 1.1 j verzoek tot aanpassing**

Een verzoek tot aanpassing is een beschikking van het college waarbij een vergunning wordt gewijzigd of ingetrokken (bij leidingen in of op openbare gronden) of waarbij het college verzoekt tot aanpassing van een leiding zonder dat daarbij een vergunning wordt gewijzigd of ingetrokken (bij leidingen in of op niet-openbare gronden), met de daaraan verbonden verplichting tot het aanpassen van een leiding. Op deze manier wordt het bestuurlijke proces volledig en op de juiste manier bewandeld. Omdat het intrekken van de vergunning direct gekoppeld is aan de hoogte van de vergoeding, wordt met het samentrekken van het

moment van het verzoek en de intrekking van de vergunning de liggingsduur ook direct gekoppeld aan het moment waarop de noodzaak tot verleggen ontstaat.

#### **Artikel 1.2.**

Deze Verlegregeling is – op het moment dat Titel 4.5 in werking treedt - een wetsinterpreterende beleidsregel omtrent de afweging van belangen en de uitleg van Titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht.

Lid 2 van dit artikel is bedoeld om de reikwijdte van de Verlegregeling af te bakenen. Het gaat hierbij om de functionele reikwijdte. De regeling strekt zich niet uit tot leidingen die vallen onder de Telecommunicatiewet en leidingen in beheer bij de gemeente. Voorbeelden van deze laatste categorie zijn rioleerleidingen, drainageleidingen en verkeersregelinstallaties. Netten die niet vallen onder één van de categorieën openbare werken als bedoeld in artikel 1 van de Belemmeringenwet Privaatrecht (bijvoorbeeld *point to point* leidingen tussen twee bedrijfslocaties) zijn eveneens uitgesloten van de werkingssfeer van de Verlegregeling. De idee hierachter is dat deze leidingen een puur private functie hebben voor een bepaalde (rechts)persoon, zodat het niet past om een aanpassing van dergelijke leidingen te compenseren met publiek geld.

## **2. Nadeelcompensatie**

#### **Artikel 2.1.**

Een belanghebbende die recht meent te hebben op nadeelcompensatie voor aanpassingen aan kabels en leidingen, moet hiervoor een aanvraag indienen bij het college. Op basis van deze regeling wordt bepaald of nadeelcompensatie wordt verleend en hoe hoog het bedrag is dat dan wordt uitgekeerd.

Lid 2 legt de basis voor de berekening van de omvang van de nadeelcompensatie. Het schadebedrag dient inzichtelijk te worden gemaakt aan de hand van de verschillende kostenposten. Bij het benoemen van deze kostenposten is aangesloten bij de NKL '99 en diverse andere nadeelcompensatieregelingen voor kabels en leidingen.

Het college bepaalt de hoogte van de nadeelcompensatie in principe aan de hand van deze Verlegregeling. Bij de voorbereiding van een besluit maakt het college een belangenafweging aan de hand van de relevante omstandigheden van het geval. Deze belangenafweging kan leiden tot het afwijken van deze beleidsregels (ABRvS 27-08-2003, ECLI:NL:RVS:2003:AI1440).

Met juridische grondslag(en) wordt bedoeld op de rechtsposities van de aan te passen leiding, zoals een vergunning, zakelijk recht of het besluit tot oplegging van een gedoogplicht. Een belanghebbende dient deze en andere grondslagen waarop hij aanspraak maakt aan te tonen of voldoende aannemelijk te maken aan het college.

#### **Artikel 2.2.**

Dit artikel bepaalt de hoogte van de nadeelcompensatie als de aan te passen leiding van belanghebbende in openbare gronden ligt. Degene die kabels en leidingen legt in openbare gronden van de gemeente, moet ermee rekening houden dat er op enig moment wijzigingen optreden in de bestemming of het gebruik van die gronden. Om die reden is het redelijk dat naarmate de kabels of leidingen er langer liggen, de toe te kennen tegemoetkoming in hoogte afneemt tot deze, na verloop van 15 jaar, op 0 wordt gesteld. Dit is het normale maatschappelijke risico dat op de netbeheerder rust. De termijn van 15 jaar is gebaseerd op de voorzienbaarheid van ontwikkelingen in de openbare ruimte in de gemeente. Daarnaast is op dit punt aangesloten op het bepaalde in de NKL '99 en de adviezen van de Commissie Burgering.

Anderzijds mag van de gemeente verwacht worden dat een leiding minimaal 5 jaar ongestoord kan blijven liggen. Daarom wordt een aanpassing binnen die termijn volledig vergoed, tenzij er sprake is van risicoaanvaarding door de belanghebbende, zoals bepaald in artikel 2.5 van de Verlegregeling.

De term 'in beginsel' is opgenomen, omdat de nadeelcompensatie nog kan worden gecorrigeerd op grond van artikel 2.5, lid 2 t/m 4 van de Verlegregeling.

### **Artikel 2.3.**

Voor deze leidingen, die meestal moeten worden aangepast ten behoeve van nieuwe infrastructuur, ontbreken per definitie vergunningen van de gemeente, zodat publiekrechtelijke regels voor nadeelcompensatie daar geen directe toepassing vinden. Wanneer de gemeente over zou gaan tot onteigening van deze gronden, zou een formele toepassing van het onteigeningsrecht kunnen meebrengen dat de belanghebbende geen kosten vergoed zou krijgen (tenzij hij over een sterk recht beschikt, zoals een recht van opstal). Door de vergoeding van de kosten van ontwerp en begeleiding en uitvoeringskosten wordt in ieder geval een reëel deel van de schade vergoed.

De kostenverdeling van aanpassingen aan leidingen in of op niet-openbare gronden is ontleend aan de systematiek van de NKL '99 en de Overeenkomst inzake verleggingen van kabels en leidingen buiten beheersgebied van 10 februari 1999 (de Overeenkomst). Deze verdeling is destijds overeengekomen in overleg met de brancheorganisaties van kabel- en leidingbeheerders.

De term 'in beginsel' is opgenomen, omdat de nadeelcompensatie nog kan worden gecorrigeerd op grond van artikel 2.5, lid 2 t/m 4 van de Verlegregeling.

### **Artikel 2.4.**

Wanneer de belanghebbende eigenaar is van de grond waarin de aan te passen leiding ligt, of ten behoeve van de aan te passen leiding een zakelijk recht (bijvoorbeeld een recht van opstal of erfdiensbaarheid) of een gedoogplicht op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht is gevestigd, kan ingevolge het onteigeningsrecht aanspraak worden gemaakt op volledige schadeloosstelling.

De term 'in beginsel' is opgenomen, omdat de nadeelcompensatie nog kan worden gecorrigeerd op grond van artikel 2.5, lid 2 t/m 4 van de Verlegregeling.

### **Artikel 2.5.**

Partijen dienen, in het kader van de aanpassing van een leiding, schadebeperkend op te treden. Zij moeten rekening houden met de wederzijdse belangen, bijvoorbeeld bij de technische oplossing of de keuze van het tracé. De aanpassing moet gerealiseerd worden op basis van een technisch adequaat alternatief dat tegen de maatschappelijk laagste kosten gerealiseerd kan worden.

In lid 2 zijn gronden opgenomen, op basis waarvan de schade mogelijk (deels) voor rekening van belanghebbende moet blijven. Indien de belanghebbende het risico op schade (actief of passief) heeft aanvaard, niet heeft voldaan aan zijn plicht om schade te beperken of de schade anderszins is verzekerd, heeft dat gevolgen voor de omvang van zijn aanspraak op nadeelcompensatie.

#### *Actieve risicoaanvaarding*

Bij de beoordeling van de aanspraak op nadeelcompensatie speelt de vraag of en in hoeverre de benadeelde het risico op schade heeft aanvaard een belangrijke rol. Van actieve risicoaanvaarding is sprake indien de belanghebbende zelf handelingen verricht (bijv. investeringen doet) op een moment waarop hij de intrekking van de vergunning kon voorzien. Een andere mogelijkheid is dat in de vergunning die aan de belanghebbende is verleend, is aangegeven dat binnen een bepaalde termijn ruimtelijke ontwikkelingen te verwachten zijn.

Het hangt af van de specifieke omstandigheden of geconcludeerd moet worden dat sprake is van risicoaanvaarding. Binnen de discipline kabels en leidingen is de figuur van actieve risicoaanvaarding bekend. De NKL '99 en de Overeenkomst bevatten bijvoorbeeld een artikel dat gewijd is aan dit onderwerp. Wanneer binnen 5 jaar werkzaamheden te verwachten zijn aan de infrastructuur (en er dus een verlegging van kabels en leidingen noodzakelijk zal zijn), maar de belanghebbende kiest er toch voor om zijn net aan te leggen, dan komen de kosten voor de verlegging geheel voor rekening van de belanghebbende.

#### *Passieve risicoaanvaarding*

Van passieve risicoaanvaarding wordt gesproken indien belanghebbende ervan heeft afgezien om passende (aanpassings)maatregelen te nemen, toen hij daartoe redelijkerwijs (nog) in de gelegenheid was en kon voorzien, althans rekening moest houden met de omstandigheid dat er op een later ogenblik bepaalde overheidsmaatregelen zouden worden genomen die dat onmogelijk zouden maken. De schade

die hij vervolgens lijdt terwijl hij die had kunnen voorkomen door tijdig te handelen wordt geacht dat hij die (passief) heeft aanvaard.

#### *Schadebeperkingsplicht*

Het leerstuk van de risicoaanvaarding hangt nauw samen met de vraag of de belanghebbende, indien nodig, passende maatregelen heeft getroffen ter voorkoming of beperking van schade. De schade die door het treffen van zodanige maatregelen had kunnen worden voorkomen of beperkt, moet ten laste blijven van de belanghebbende. Omgekeerd geldt dat de redelijke kosten van de maatregelen die ter voorkoming of beperking van schade zijn genomen voor vergoeding in aanmerking kunnen komen.

#### *Schade die anderszins is verzekerd*

Een belanghebbende kan slechts aanspraak maken op een vergoeding voor zover vergoeding van het nadeel op een andere wijze niet mogelijk is. Dit criterium beoogt te voorkomen dat belanghebbende wordt verrijkt doordat dezelfde schade meermaals wordt vergoed. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn indien en voor zover de schade al is vergoed door aankoop, onteigening, een vergoeding in natura, op grond van een specifieke wettelijke regeling, of op andere wijze. Te denken valt aan het meenemen van nadeelcompensatie bij minnelijke verwerving van anders te onteigenen gronden en de uit de waterstaat bekende praktijk om te trachten met rechthebbenden tot minnelijke overeenstemming te komen, voordat een publiekrechtelijk besluit wordt genomen, waardoor aantasting van een onroerende zaak rechtens mogelijk wordt. Van een voldoende verzekerde vergoeding kan ook sprake zijn indien deze niet door de schadeveroorzakende instantie, maar door een derde wordt uitgekeerd. Bij het oordeel of vergoeding van de schade anderszins verzekerd is, moet rekening worden gehouden met alle relevante feiten en omstandigheden van het geval.

#### *Strijd met vergunning*

Indien een leiding is aangelegd in strijd met de voor die leiding verleende vergunning, ligt de leiding daar in beginsel onrechtmatig en moet (in theorie althans) op aanzegging van de eigenaar of beheerder van de grond en op kosten van belanghebbende worden aangepast of verwijderd. Dit kan betekenen dat een leiding, als deze wel in overeenstemming met de vergunning zou zijn aangelegd, niet aangepast had hoeven worden. In dat geval blijft (een deel van) de schade voor belanghebbende.

Lid 3 geeft de mogelijkheid tot het toepassen van voordeeltorekening. Van voordeeltorekening is sprake wanneer belanghebbende -naast kosten- tevens een kwantificeerbaar voordeel heeft bij een aanpassing van zijn leidingen. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn in de volgende gevallen:

- de bestaande leiding was technisch versleten en had sowieso op korte termijn aangepast moeten worden
- de nieuwe leiding heeft een hogere capaciteit of drukklasse dan de bestaande leiding
- de netbeheerder heeft de verlegging te baat genomen om een evident verkeerde ligging, een constructiefout of een onjuiste materiaalkeuze te corrigeren

Lid 4 van dit artikel bevat de zogenaamde hardheidsclausule: indien toepassing van de verlegregeling leidt tot een onevenredige uitkomst kan het college in uitzonderlijke gevallen (al dan niet op verzoek van belanghebbende) gemotiveerd afwijken van de regeling.

### **3. Bepalingen van procedurele aard**

#### **Artikel 3.1.**

Voorafgaand aan een verzoek tot aanpassing treden partijen op basis van deze bepaling met elkaar in overleg. In dit overleg trachten partijen overeenstemming te bereiken over de noodzaak tot aanpassing van een leiding en over de toe te passen technische oplossing.

Als uitgangspunt voor de te verrichten aanpassingen geldt het principe van 'technisch adequate oplossing tegen de maatschappelijk laagste kosten'. Hierbij staat voorop dat de oplossing technisch moet voldoen. Daarnaast geldt dat gestreefd moet worden naar het minimaliseren van de totale schade (voor alle betrokken partijen) als gevolg van het werk van de gemeente en de aanwezigheid en aanpassing van de leiding. Dat kan tot gevolg hebben dat een oplossing wordt vastgesteld die niet per definitie de laagste

schade bij netbeheerders veroorzaakt, maar per saldo “de maatschappij” wel het minste kost. Anderzijds kan het ook voorkomen dat het werk van de gemeente wordt aangepast, zodat de leiding kan blijven liggen of minder ingrijpend hoeft te worden aangepast.

Het verdient de voorkeur dat partijen in goed overleg tot een oplossing komen die gezamenlijk wordt gedragen. Het college spant zich in om dit te bereiken.

Indien het college van oordeel is dat een leiding moet worden aangepast, deelt hij dit schriftelijk mede aan de belanghebbende (verzoek tot aanpassing). De door het college verstrekte gegevens moeten het voor de belanghebbende mogelijk maken om de aanpassing van zijn leiding voor te bereiden en de documenten op te stellen die hij conform artikel 3.2 aan het college moet verstrekken. Dit verzoek behelst tevens, indien van toepassing, het besluit tot wijziging of intrekking van een vergunning voor de betreffende leiding.

Indien de vergunning voor de bestaande leiding wordt ingetrokken moet de belanghebbende een nieuwe vergunning aanvragen voor de nieuwe leiding en de daarmee gepaard gaande werkzaamheden.

### **Artikel 3.2.**

De datum waarop het verzoek tot aanpassing door de belanghebbende is ontvangen is bepalend voor het ingaan van de termijn van 6 weken waarbinnen belanghebbende de opgesomde gegevens dient te verstrekken aan het college.

Het college kan op basis van lid 2, al dan niet op verzoek van de belanghebbende, besluiten de termijn bedoeld in lid 1 met maximaal 6 weken te verlengen bijvoorbeeld in complexe gevallen.

De in lid 3 gevraagde gegevens moeten het college in staat stellen om te toetsen of de door belanghebbende voorgestelde oplossing verenigbaar is met de werkzaamheden van de gemeente. Daarnaast moet het college zich een beeld kunnen vormen over de met de aanpassing gemoeide kosten en de te verwachten hoogte van de nadeelcompensatie. Een en ander dient bepaald te worden aan de hand van de te onderscheiden kostenposten uit hoofdstuk 4. Het formulier uit bijlage 2 dient voor de kostenraming gebruikt te worden.

Om administratieve lasten bij relatief geringe bedragen te voorkomen is in lid 4 opgenomen dat aanpassingen waarvoor de nadeelcompensatie naar verwachting onder een bepaald bedrag blijft, op basis van een vaste prijs kunnen worden afgehandeld. In dat geval wordt de nadeelcompensatie vooraf vastgesteld aan de hand van de kostenraming in de zin van het vorige lid en dus niet op basis van de werkelijk gemaakte kosten die pas achteraf bekend zijn. Partijen moeten wel nadrukkelijk overeenkomen dat dit wordt toegepast.

Belanghebbende kan het college verzoeken om een voorschot uit te keren op de definitieve nadeelcompensatie. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer belanghebbende leidingmaterialen heeft moeten inkopen voor een aanpassing. Een voorschot wordt alleen verstrekt indien de belanghebbende aan kan tonen dat hij deze kosten reeds werkelijk heeft gemaakt.

De kostenraming die de belanghebbende op grond van lid 3 aan het college verstrekt wordt geacht een zekere mate van nauwkeurigheid te bezitten. Indien tijdens de aanpassing van een leiding blijkt dat er afwijkingen van meer dan 10% ten opzichte van de kostenraming optreden (hoger of lager) is de belanghebbende verplicht dit te melden aan het college, inclusief een verklaring voor de afwijking. Partijen treden vervolgens in overleg over de vraag of de afwijkingen deel uitmaken van de kosten van de aanpassing en daardoor meegenomen kunnen worden in de uiteindelijke aanvraag tot nadeelcompensatie op grond van artikel 3.3.

### **Artikel 3.3.**

De belanghebbende moet een schriftelijke melding doen als de aanpassing gereed is. Deze datum is van belang, omdat de termijn voor het indienen van een aanvraag tot nadeelcompensatie gekoppeld is aan het gereed zijn van de aanpassing.

Een belanghebbende is niet verplicht om een aanvraag tot nadeelcompensatie in te dienen voor de verrichte aanpassing, tenzij hij een voorschot heeft ontvangen op grond van artikel 3.2 lid 5. In het laatste geval moet het college, aan de hand van de gegevens die benodigd zijn voor een aanvraag tot nadeelcompensatie, kunnen beoordelen of het uitgekeerde voorschot het bedrag aan nadeelcompensatie niet overschrijdt.

De gevraagde gegevens stellen het college in staat om de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de verrichte aanpassing te kunnen beoordelen. Belanghebbende moet kunnen aantonen dat de opgevoerde kosten werkelijk zijn gemaakt, bijvoorbeeld door middel van facturen en urenuitdraaien van interne medewerkers.

Indien het college het voor de beoordeling van de aanvraag noodzakelijk acht dat de door belanghebbende geleverde gegevens door een externe accountant worden gecontroleerd, kan hij de belanghebbende, na deze te hebben gehoord, verzoeken tot het doen opstellen van deze verklaring.

Indien partijen zijn overeengekomen om op basis van een vaste prijs te werken, moet belanghebbende eveneens, nadat de aanpassingen zijn uitgevoerd, een aanvraag tot nadeelcompensatie doen. Bij deze aanvraag zijn minder gegevens noodzakelijk, dan bij een reguliere aanvraag, omdat de nadeelcompensatie niet op basis van de (aantoonbaar) werkelijk gemaakte kosten wordt vastgesteld.

### **Artikel 3.4.**

Het college neemt binnen acht weken na indiening van de aanvraag een besluit inhoudende één van de in dit artikel opgesomde mogelijkheden. De aanvraag kan geheel of gedeeltelijk worden gehonoreerd of geheel afgewezen worden. In complexe gevallen kan het college besluiten de aanvraag eerst aan een onafhankelijk adviseur voor te leggen. Het college houdt bij haar besluit op de aanvraag dan rekening met het uitgebrachte advies van deze adviseur. In eenvoudige gevallen kan het college direct een besluit nemen en kan het vragen van een onafhankelijk advies achterwege blijven. Indien de aanvraag onvoldoende gegevens bevat voor een beoordeling zal belanghebbende vier weken de gelegenheid krijgen om aanvullende informatie te verstrekken. De beslistermijn van acht weken wordt dan opgeschort met ingang van de dag waarop aanvullende informatie wordt gevraagd en tot de dag waarop de gevraagde informatie alsnog wordt verstrekt. Het besluit op de aanvraag is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Hiertegen staan bezwaar en beroep open.

Op basis van lid 2 kan de gemeente de beslistermijn met acht weken verlengen. Dit zal schriftelijk aan de belanghebbende worden meegedeeld.

De in lid 4 opgenomen termijn van 5 jaar is een weergave van de verjaringstermijn op grond van het Burgerlijk Wetboek.

### **Artikel 3.5.**

Indien het college behoefte heeft aan advies over de aanvraag kan het college de aanvraag aan een onafhankelijk adviseur voorleggen. Het uitgebrachte advies vormt in beginsel de basis voor het te nemen besluit, maar het college kan gemotiveerd afwijken van het advies.

### **Artikel 3.6.**

De betalingstermijn van zes weken is gebaseerd op artikel 4:87 Awb.

Wanneer achteraf blijkt dat een uitgekeerd voorschot geheel of deels onterecht is uitgekeerd, zal het teveel betaalde door het college worden teruggevorderd.

## **4. Kostentechnische bepalingen**

#### **Artikel 4.1.**

Bij de bepaling van de tegemoetkoming is sprake van een berekening op basis van de werkelijke kosten. Dit zijn de kosten die direct toegerekend kunnen worden aan de aanpassing van de leiding. Leidingen worden beschouwd als niet verhandelbare objecten en hebben geen economische waarde in die zin. Bij aanpassingen van ondergrondse infrastructuur is het van belang dat de aanpassing gerealiseerd moet worden op basis van een technisch adequaat alternatief dat tegen de maatschappelijke laagste kosten gerealiseerd kan worden. Dit houdt in dat gestreefd dient te worden naar optimalisatie, hetgeen betekent dat bij een aanpassing gekozen zal worden voor het meest aantrekkelijke alternatief onder de voorwaarde dat zulks geen nadelen oplevert voor de belanghebbende en de gemeente ten opzichte van de meest voor de hand liggende variant. De meest voor de hand liggende variant is een aanpassing ter plaatse van de oorspronkelijke ligging van de aan te passen leiding.

Indien bij een aanpassing de netbeheerder de gelegenheid benut om bijvoorbeeld de capaciteit of de drukklasse van een leiding te verhogen of indien zich bij de aanpassing andere kwantificeerbare voordelen voor de netbeheerder voordoen, kan de tegemoetkoming dienovereenkomstig worden gecorrigeerd.

Er kan eveneens een correctie op de tegemoetkoming plaatsvinden indien de aan te passen leiding kenbaar technisch versleten is op de datum van het verzoek tot aanpassing.

#### **Artikel 4.2.**

Onder materiaalkosten worden in elk geval verstaan:

- kosten van leidingcomponenten
- kosten van elektrotechnische, werktuigbouwkundige en civieltechnische materialen
- kosten van bouwmaterialen
- kosten van bouwmaterialen bestemd voor gebouwen waarin delen van leidingsystemen worden ondergebracht

Transportkosten vanaf de bouwlocatie en stortkosten van vrijgekomen leidingen behoren niet tot de materiaalkosten (hierbij is in aanmerking genomen dat vrijgekomen leidingmaterialen eigendom zijn en blijven van de netbeheerder, of ze nu een positieve of negatieve waarde vertegenwoordigen).

#### **Artikel 4.3.**

Tijdelijke voorzieningen van operationele aard zijn voorzieningen die benodigd zijn om de levering tijdens de uitvoering van een aanpassing te waarborgen. Voorbeelden zijn extra kosten van personele aard ten behoeve van bedrijfsvoering en hulpmiddelen zoals watertanks, gasflessen en noodaggregaten. Deze voorzieningen houden direct verband met het waarborgen van de levering en niet met het werk waarvoor de aanpassing van de leiding plaatsvindt.

#### **Artikel 4.4.**

Voor de bepaling van de kosten van ontwerp en begeleiding wordt aansluiting gezocht bij artikel 26 van de Regeling van de verhouding tussen opdrachtgever en adviserend ingenieursbureau (RVOI 2001).

Voor de hoogte van deze kosten zijn de werkelijke kosten het uitgangspunt. Indien deze afwijken van het in de RVOI 2001 aangegeven niveau, dan dient onderbouwing van de afwijking te worden gegeven.

#### **Artikel 4.5.**

- a. Voorbeelden van civieltechnische, bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden zijn werkputten en ondersteuning.
- b. De kosten samenhangend met de uitvoering van het verwijderen van verlaten leidingen vallen onder uitvoeringskosten, evenals de kosten van het opslaan in hanteerbare stukken en het transport op de bouwlocatie. De ter plaatse vrijgekomen leidingmaterialen zijn c.q. worden het eigendom van de belanghebbende. Kosten van transport vanaf de bouwplaats en stort- of verwerkingskosten komen niet voor vergoeding in aanmerking
- c. Onder constructieve en bijzondere voorzieningen die nodig zijn in verband met de aanraking van het infrastructuurwerk wordt verstaan: voorzieningen die het infrastructuurwerk beschermen tegen directe of



indirecte aanraking met de leiding of de inhoud ervan, zoals overkluizingen en mantelbuizen (ABRvS 11-06-2014, ECLI:NL:RVS:2014:2069).

d. Onder de kosten van tijdelijke voorzieningen van fysieke aard worden alle tijdelijke fysieke leidingverbindingen verstaan, die direct verband houden met het werk waardoor de leiding aangepast dient te worden. Gedacht kan hierbij worden aan gefaseerde aanpassing, omdat het werk een direct definitieve ligging niet mogelijk maakt. Tijdelijke voorzieningen die nodig zijn in verband met het waarborgen van de levering vallen hier niet onder. Het betreffen voorzieningen die worden opgeheven zodra de definitieve verlegging is gerealiseerd.

e. Onder deze kostencomponent vallen de door belanghebbende verschuldigde leges voor vergunningen t.b.v. het nieuwe tracé en de kosten van inschrijving van een zakelijk recht (zoals een recht van opstal) in de openbare registers.

## **5. Overgangs- en slotbepalingen**

### **Artikel 5.1.**

In het verleden zijn tussen netbeheerders en de gemeente privaatrechtelijke overeenkomsten gesloten over de verdeling van de kosten van aanpassingen aan kabels en leidingen. Indien een belanghebbende meent dat een dergelijke overeenkomst nog steeds van toepassing is, dient hij het bestaan en de geldigheid ervan aan te tonen.